

**ПРОЦЕДУРА
ЗА ПРОВЕРКА НА ПРОДУКТА ЗА ВОДОМЕРИ**

В сила от: март 2022 г.

Код на документа: P 4.3.F-MID-01

Версия: 05

Общо страници 9

Този документ е собственост на БИМ - ГД МИУ. Всяко позоваване, разгласяване и публикуване се разрешава единствено с писмено съгласие на собственика

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Цел и област на приложение	4
2. Термини, определения и съкращения	4
3. Отговорности и компетенции	4
4. Последователност на процеса	5
5. Протокол от проверка	8
6. Сертификат за съответствие	9
7. Свързани документи	9

1. Цел и област на приложение

Целта на процедурата е да определи вътрешния ред и отговорностите на БИМ, при прилагане на модул процедура за оценяване на съответствието „Модул F: Съответствие с типа въз основа на проверка на продукта“, за оценяване на съответствието на водомери с изискванията на Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на средствата за измерване, а също така воденето на регистър на издадените сертификати за съответствие/писма за откази.

Процедурата се прилага, както за единични водомери, така и за партии.

Процедурата се прилага за водомери, предназначени за измерване на обеми на чиста студена или топла вода, използвана за битова, търговска употреба и за употреба в леката промишленост в следния обхват:

- водомери с температурни класове T30 и T50, постоянен разход до $Q_3=25 \text{ m}^3/\text{h}$ и $P_{\text{max}} = 16 \text{ bar}$;
- водомери за топла вода, постоянен разход до $Q_3=10 \text{ m}^3/\text{h}$ и $P_{\text{max}} = 16 \text{ bar}$;
- водомери за студена и топла вода, постоянен разход до $Q_3=10 \text{ m}^3/\text{h}$, и $P_{\text{max}} = 16 \text{ bar}$.

Процедурата и съпровождащата я информация се предоставя публично на всички заявители за оценяване на съответствието, чрез официалната страница на БИМ.

2. Термини, определения и съкращения

Използваните в процедурата термини, определения и съкращения са в съответствие с посочените в НК т.1.5.

Съкращения:

НВ – нотифициран орган

АО – гише административно обслужване

3. Отговорности и компетенции

Председател

- Възлага изпълнението на подаденото заявление.
- Сключва договор със заявителя.
- Взема информирано решение и издава сертификат за съответствие/ отказ.

Главен директор

- Замества председателя при отсъствие.

ОК

- Изготвя копия на издадените сертификати за съответствие/откази.
- Предава досието в архив.

Началник отдел ОССИ

- Извършва преглед на заявлението и приложените документи.
- Предлага сключване на договор/отказ.
- Определя оценител и технически експерт/и.
- Подписва писмото до заявителя след като е одобрил плана за изпитване и калкулацията.
- Уведомява заявителя за времето за извършване на проверката.
- Преглежда и подписва протокола от изпитван.
- Преглежда и подписва доклада за оценка на съответствието.
- Кореспондира със заявителите.

Оценител

- Извършва преглед на документацията и определя приложимите съществени изисквания.
- Изготвя план за изпитване, калкулация и уведомително писмо до заявителя.
- Приема образците, обект на оценяване с приемо-предавателен протокол.
- Оценява съответствието на водомера.
- Изготвя доклад до председателя и сертификат за съответствие/писмо за отказ.

Технически експерт

- Извършва изпитване на водомера.
- Изготвя и подписва протокола от изпитване.

Отговорник за регистъра

- Вписва във формуляр P 4.3.F-MID-01-Ф01 датата на издаване на сертификата за съответствие/ уведомително писмо за отказ.
- Вписва издадените сертификати за съответствие/писма за отказ в регистъра R4.3.F Регистър на издадени/отказани сертификати по модул F "Проверка на продукта"
- Архивира приключените преписки.

4. Последователност на процеса

При първоначално получаване на преписката, съответният изпълнител подписва декларация D3, и в следствие на всеки отделен етап от процедурата, попълва необходимите данни във формуляра за изпълнение P4.3.F-MID-01-Ф01.

4.1 Регистриране на заявлението.

Полученото заявление се регистрира в гише АО на БИМ и се предава за преглед на НО ОССИ.

4.2 Преглед за заявлението.

НО ОССИ в петдневен срок извършва преглед на заявлението и приложените документи, отразява резултатите във формуляр P4.3.F-MID-01-Ф01 и предава преписката на председателя.

4.2.1 Критериите за изпълнимост на заявлението са следните:

- заявителят е попълнил всички необходими данни в заявлението, подписал е декларацията (т. 6 от заявлението) и договора (т. 7 от заявлението) и е приложил всички документи, съгласно детайлния списък NK-14-DCF-MID-01;
- характеристиките на заявеният водомер съответстват на описаните в със сертификата по модул В - ЕО Сертификата за изследване на типа или сертификат за ЕС изследване на типа;
- заявената проверка е в обхвата на издаденото разрешение за оценяване на съответствието;
- налични са компетентен персонал и технически компетентна лаборатория;
- процедурата може да бъде изпълнена в подходящи срокове.

4.2.2 При необходимост НО ОССИ, чрез имейл, изисква от заявителя, в определен срок, да поясни и/или уточни информация в заявлението или в приложените документи, за да бъдат отстранени всички различия между NB и кандидата.

4.2.3 При заключение за неизпълнимост на подадено заявление, НО ОССИ подготвя уведомително писмо, в което посочва мотивите за отказ и го представя заедно с цялата документация на Председателя за вземане на решение по случая.

4.3 Сключване на договор и възлагане на процедурата.

4.3.1 Председателят сключва договор и възлага изпълнението на конкретната заявка P 4.3.F-MID-01-Ф01.

4.3.2 Чрез гише АО преписката, се предава на началника на отдел ОССИ.

4.3.3 Началника на отдел ОССИ в три дневен срок определя оценител и технически експерт от списъка на персонала на NB и предава преписката на оценителя. При определянето на технически експерт информира прекия му ръководител.

4.4 Организиране на проверката.

4.4.1 Оценителят преглежда предоставената му документация, определя приложимите съществени изисквания и изготвя план за изпитването (OIML R-49-1), калкулация за цената и уведомително писмо, с което съгласува срока за извършване на проверката.

В уведомителното писмо заявителя се информира и, че NB му предоставя право за нанасяне на идентификационния номер, съгласно представената табела и извършва проверки за правилното му нанасяне.

4.4.2 След одобряване от началник отдела ОССИ, оценителя изпраща на клиента за съгласуване писмото с приложените договор, план и калкулация и предава чрез НО ОССИ преписката и плана за изпитване на техническия експерт. В определения срок и място приема с приемо-предавателен протокол образците, обект на оценяването (проверката).

4.4.3 Техническият експерт приема образците от оценителя, запознава с преписката и плана за изпитване, извършва изпитване и изготвя протокол от изпитване.

При заявена партида допълнително се следва реда на Инструкцията за прилагане на статистически метод при проверка на средства за измерване I 4.3.F.

4.5 Изисквания към техническите средства, използвани при проверката.

4.5.1 Всички технически средства трябва да са калибрирани и проследими до национални еталони.

4.5.2 Еталонното оборудване трябва да е калибрирано и да е с разширена неопределеност, по-малка от 1/5 от максимално допустимата грешка.

4.5.3 За регистриране на температурата и относителната влажност на околната среда се използва термохигрометър със стойност на делението не по-голяма от 1 °C и обхват от 45 % до 75 %.

4.6 Изисквания към условията на околната среда

4.6.1 Всички влияещи величини по време на изпитванията за проверка трябва да бъдат поддържани към следните стойности:

Температура на водата:	За водомери T30 и T50 °C: (20 ± 10) °C; За водомери $T \geq 70$: (50 ± 10) °C;
Налягане на водата:	В рамките на условията на функциониране
Температура на околната среда:	В рамките на условията на функциониране
Относителна влажност на околната среда:	В рамките на условията на функциониране
Атмосферно налягане:	В рамките на условията на функциониране

4.6.2 По време на проверката, температурата и относителната влажност не трябва да се изменят повече от съответно 5 °C или 10 %, в рамките на условията на функциониране.

4.6.3 При проверката се спазват предвидените в инструкцията за експлоатация и/или сертификата за изследване на типа изисквания, ако има такива.

4.7 Тестове

Проверката може да се извърши съгласно OIML R49-1 "Водомери проектирани за измерване на студена питейна и топла вода – Част 1: Метрологични и технически изисквания".

4.7.1. Административното и външно изследване при проверката се извършва съгласно OIML R49-1 "Водомери проектирани за измерване на студена питейна и топла вода – Част 1: Метрологични и технически изисквания" и OIML R49-2 "Водомери проектирани за измерване на студена питейна и топла вода – Част 2: Методи на изпитване", както следва:

Проверка за съответствие със сертификата по модул В - ЕО Сертификата за изследване на типа или сертификат за ЕС изследване на типа.

Външен оглед т.6.6; т.6.7; т.6.8. (от OIML R49-1)

Преди изпитването, водомерите трябва да бъдат проверени визуално по:

- т. 6.6. Маркировка (надписи и означения)
- т. 6.7. Показващо устройство
- т. 6.8. Защита на водомера срещу измама

4.7.2. Изпитване т. 10.1 (от OIML R49-2):

- т. 10.1.2 Проверка на статично налягане – 1,6 МАР за 1 min
- т. 10.1.3 Определяне на основните грешки (от показанието) и влиянието на ориентацията на водомера при разходи:
  - между Q_1 и $1,1Q_1$
  - между Q_2 и $1,1Q_2$
  - между $0,9Q_3$ и Q_3
- т. 10.1.3 Изпитване на температура на водата:
  - за водомери с температурни класове T30, T50 - температура на водата от 10 °C да 30 °C;
  - за водомери с температурни класове от T70 до T180 - температура на водата от 10 °C да 30 °C и 50 °C $\pm$ 10 °C;
  - за водомери с температурни класове от T30/70 до T30/180 - температура на водата 50 °C $\pm$ 10 °C

Могат да се провеждат и други тестове, ако са посочени в сертификата по модул В - ЕО Сертификата за изследване на типа или сертификат за ЕС изследване на типа.

4.8 Извършване на проверката.

4.8.1 Техническият експерт извършва проверката съгласно плана след представяне на документ за платена такса от заявителя.

4.8.2 Резултатите отразява в работен протокол съгласно т. 5.

4.8.3 Началникът на отдел ОССИ, проверява и подписва протокола/ите от изпитване и изготвя заверено копие („Вярно с оригинала“) с печат и подпис. След приключване на проверката техническият експерт предава протокола и завереното копие заедно с преписката на определения оценител, а работният протокол остава на съхранение в лабораторията за срока определен в Р 4.9.

След приключване на проверката, техническият експерт поставя стикери и пломби на NB на местата, описани в сертификата по модул В - ЕО Сертификата за изследване на типа или сертификат за ЕС изследване на типа и предава преписката на оценителя.

В случаите на несъответстващи продукти оценителят отразява фабричните им номера в доклада за оценка на съответствието, а началникът на отдел ОССИ уведомява с писмо заявителя.

4.9 Оценка на съответствието.

4.9.1 Въз основа на цялата документация, оценителят извършва оценка на съответствието с предложение, в доклад P4.3.F-MID-01-Ф03 за издаване на сертификат за съответствие или отказ, към които прилага:

- оригинал и копие на протокола от проверка
- проект на сертификат/писмо за отказ до заявителя и предава цялата документация по заявлението на НО отдел ОССИ.

4.9.2 Началникът на отдел ОССИ в тридневен срок извършва преглед на документите, подписва доклад P4.3.F-MID-01-Ф03 и представя цялата преписка чрез гише АО на председателя.

4.10 Издаване на сертификат.

Председателят, въз основа на цялата документация, взема информирано решение и подписва сертификата за съответствие.

4.11 Отказ за издаване на сертификат.

4.11.1 Процедурата приключва с отказ за издаване на сертификат в случаите при:

- неизпълнение на поети договорености от страна на клиента;
- неспазване на определени срокове от страна на клиента;
- установяване на несъответствие в декларирани факти и обстоятелства в представената от клиента документация;
- установяване на несъответствие на заявеният водомер с одобрения тип при извършване на проверката или на последващите етапи от процедурата;
- в други случаи, предвидени в Наредбата;
- установяване на несъответствие на заявеният водомер със съществените изисквания при извършване на проверката или на последващите етапи от процедурата.

4.11.2 Служителят, установил несъответствието и отговорен за конкретния етап от процедурата, подготвя уведомително писмо, в което посочва мотивите за отказ.

4.11.3 Председателят, въз основа на цялата документация, взема информирано решение и подписва уведомителното писмо за отказ.

4.12 Приключване на процедурата и архивиране на преписката.

4.12.1 След подписването на сертификата за съответствие/уведомителното писмо за отказ, цялата преписка се предава на ОК, който:

- изготвя 2 бр. копия (1 за ДАМТН) на сертификата/писмото;
- предава оригиналите на сертификата/писмото и на протокола от проверка в АО;
- предава на отговорника за регистъра преписката с приложено копие на сертификата/писмото.

4.12.2 АО предава на заявителя оригиналите на издадените документи срещу подпис или по пощата (с обратна разписка).

4.12.3 Отговорника за регистъра вписва датата на издаване на сертификата за съответствие/уведомителното писмо за отказ във формуляр P4.3.F-MID-01-Ф01 и в регистъра на издадените/отказаните сертификати R4.3.F и архивира преписката.

5. Протокол от проверка

5.1 Всички необходими данни от изпитването се попълват в съответния протокол с примерно съдържание, съгласно P 4.3.F-PE-MID-01

5.2 Протоколът съдържа само тези изпитвания, които са предвидени в плана и са били извършени при проверката.

5.3 Вписват се номерата и броят на поставените пломби и/или холограмни стикери.

5.4 Заявителят получава оригинала на протокола а заверено копие се съхранява в преписката.

5.5 Първичният протокол се съхранява в лабораторията за срока, определен в P4.9.

6. Сертификат за съответствие

Съдържанието на сертификата за съответствие е съгласно P 4.3.F- MID-01-S.

7. Свързани документи

Формуляр за изпълнение P 4.3.F- MID-01-Ф01

Формуляр за преглед-P 4.3.F- MID-01-Ф02

Доклад за оценка на съответствието P 4.3.F- MID-01-Ф03

Протокол от изпитване на водомер P 4.3.F- MID-01-PB

Сертификат за съответствие P 4.3.F- MID-01-S

Регистър на издадените/отказаните сертификати по модул F "Проверка на продукта" R 4.3.F

Инструкция за прилагане на статистически метод при проверка на средства за измерване I 4.3.F

Процедура за управление на записите по качеството P4.9